

Reactie op de analyse verkiezingsprogramma's politieke partijen JN

Ter gelegenheid van a.s. Tweede Kamerverkiezingen heeft Jeugdzorg Nederland een analyse gemaakt van verkiezingsprogramma's en is daarbij op zoek gegaan naar het antwoord op drie vragen:

1. Hoe te kiezen voor voldoende middelen voor Jeugdzorg?
2. Hoe te kiezen voor orde in een chaotisch stelsel?
3. Hoe te kiezen voor goede zorg na het achttiende levensjaar?

Het is een fraai en overzichtelijk naslagwerkje geworden waar ik me met veel waardering en nieuwsgierigheid in verdiep.

Volgens de stemwijzer zit ik dicht bij Groen Links, D66 en CU. Mijn gevoel kiest echter voor Mark en ik heb een zwak voor Hugo. Maar voor mijn werk als bestuurder van Jeugdbescherming Gelderland weet ik het echt nog niet. Ook niet na het bestuderen van de analyse. De politieke partijen willen allemaal wel dat het goed komt qua financiën en ze zijn allemaal tegen de bureaucratie en vóór, orde in de chaos. Één partij; D66, is expliciet voor het verschuiven van de leeftijd naar 21. Dát bevalt me. Sommige partijen maken zich er heel gemakkelijk vanaf qua jeugdzorg of zetten in op streng optreden tegen strafbaar gedrag van jeugdigen. Dát bevalt me niet. Ik zie wel graag een streng optreden, maar dan juist tegen de oorzaken, soms diep verborgen achter zulk gedrag.

Ik heb Hugo de Jonge eens een Belgische collega horen citeren: "wij – politieke bestuurders – zijn slechts van de regels en de pegels." Ik denk dat dat klopt. Misschien verwachten we wel te veel van de politiek en te weinig van onszelf als werkers binnen de sector.

Wat jeugd nodig heeft is stimulerende positieve aandacht. Als die aandacht uitsluitend moet komen van mensen die dat op basis van normaal betaald werk doen, dan zijn er nooit voldoende middelen. We hebben volgens het AEF rapport afgelopen jaren 1,5 miljard meer uitgegeven dan er beschikbaar was. 'Ons gilde' is dus gegroeid met ca. 15.000 FTE's. Dat kan toch ook niet zo doorgaan? Moeten we onszelf, net als Garage 2020, niet ten doel stellen traditionele jeugdzorg overbodig te maken? Of in ieder geval; mag het wat minder?

Het leven is nu eenmaal chaos. Niet omdat het ontbreekt aan causale verbanden, maar omdat het menselijk brein ze onmogelijk allemaal kan doorzien. Hoe meer orde we willen scheppen in deze vermeende chaos, des te meer bureaucratie en ge-wedijver over rechtmatigheid en des te minder focus op doelmatigheid. Moeten we het gewoon niet eens te tijdje doen met de regels die er zijn? De regels verbieden ons immers niet om meer vanuit missie gedrevenheid te werken dan vanuit de al dan niet door regels opgelegde verdeling van rollen, taken en geld.

Jongeren van 18 jaar zijn nog niet volwassen. Dat is gewoon een feit. We besteden soms wel meer dan een ton in euro's aan één kind op grond van wettelijke jeugdzorg. Om vervolgens zo'n jongere vanaf 18 jaar aan het lot over te laten, is gewoon oer-stom en ook nog eens onmenselijk. Dat mag gewoon niet. Of daar nou regels voor zijn of niet.

Sterkte met kiezen. Ik wens éénieder wijsheid en bovenal missie-gedreven jeugdzorg.

Arno Lelieveld, bestuurder Jeugdbescherming Gelderland
